

TADEUSZ KMIECIK

PAP SŁUPSK

PROBLEMY ORGANIZACJI NAJWYŻSZYCH WŁADZ WOJSKOWYCH W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM

W Centralnym Archiwum Wojskowym znajduje się teczka oznaczona sygnaturą I.303.3.19 (Oddział I Sztabu Generalnego), zawierająca referat płk. Zająca w sprawie organizacji najwyższych władz wojskowych z 27 listopada 1924 r., skierowany do ministra Spraw Wojskowych.

Józef Ludwik Zając urodził się 14 marca 1891 r. w Rzeszowie. W tym mieście rozpoczął w 1901 r. naukę w gimnazjum. Szkołę średnią ukończył w Wadowicach. Następnie studiował na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Studiował matematykę, fizykę i filozofię. Specjalizował się w psychologii eksperymentalnej. W latach 1912-1914 należał do Związku Strzeleckiego. Po ukończeniu Niższej Szkoły Oficerskiej został awansowany do stopnia podporucznika. W 1915 r. uzyskał stopień doktora filozofii za pracę o widzeniu przestrzennym, opublikowaną przez Polską Akademię Umiejętności.

Do Legionów Polskich wstąpił w sierpniu 1914 r. Po awansie do stopnia porucznika był dowódcą kompanii w 3. pułku piechoty. W tej jednostce pełnił służbę kolejno na stanowisku dowódcy batalionu i czasowo pełniącego obowiązki dowódcy pułku. Brał udział w walkach w Karpatach, Besarabii i na Wołyniu. 15 lutego 1918 r. przeszedł z II Brygadą gen. Józefa Hallera na Ukrainę. W bitwie pod Kaniowem (11 maja 1918 r.) dostał się do niewoli niemieckiej, z której zbiegł i przedostał się do Francji. W grudniu 1918 r. został skierowany na kurs doskonalenia oficerów w Quintin (Francja). Jednocześnie był dowódcą polskiej grupy słuchaczy przy francuskim dowódcy kursu. Po ukończeniu kursu od stycznia 1919 r. otrzymał przydział do francuskiego dowódcy obozów szkoleniowych Armii Polskiej gen. Józefa Hallera. W marcu tego samego roku został dowódcą pułku Dywizji Instruktorskiej tejże armii.

W maju 1919 r. po przyjeździe do Polski został przewodniczącym Komisji Regulaminów i Tłumaczeń Dyrekcji Wyszkożenia Armii Polskiej gen. Józefa Hallera. Jednocześnie był polskim dowódcą grupy szkół piechoty w Modlinie i Rembertowie. W latach 1915-1919 awansował do stopnia kapitana, majora, podpułkownika i pułkownika. Od sierpnia 1919 r. był członkiem Centralnej Komisji Wyszkożenia Ministerstwa Spraw Wojskowych. Od września 1919 r. do sierpnia 1920 r. studiował